

BÖLÜM 20

İSTATİSTİKSEL KAVRAMLAR VE ÖNEMLİLİK TESTLERİ

Doç. Dr. Asiye DİKMEN¹

1. VERİLER

Veri kavramı, çeşitli araştırmalardan elde edilmiş gözlemleri ifade etmektedir. Veri toplama yöntemine göre farklı türde veriler elde edilebilmektedir. Bu veri türlerine göre uygulanacak istatistiksel testler değişiklik göstermektedir. Veri türlerinin belirlenmesi istatistiksel testlerin belirlenmesi için en önemli koşullardan biridir.

1.1. Kategorik (Categorical) Veriler

1.1.a. Nominal Veriler

Nominal veriler sayım verileri olarak da adlandırılır. Veri sınıflarının arasında üstünlük yoktur, herhangi bir ölçüm değeri değildir. Evet /Hayır, Kadın/Erkek, Var/yok gibi kategorileri olan gözlemlerdir. İki den fazla kategorisi olabilir. İki kategorili olan nominal verilere ‘dikotom veri’ ismi verilmektedir. Nominal verilerin sunumunda sayı ve yüzde değerleri kullanılır (1).

1.1.b. Ordinal (Sıralı) Veriler

Verilerin sınıflandırılabilmesinin yanı sıra, kategoriler de sıralanabilir. Veriler arasında ilişki vardır. Küçükten büyüğe veya büyüktten küçüğe bir sıralama vardır. Katılıyorum/Kararsızım/Katılmıyorum, Ağrı şiddeti 1/2/3....9/10 veya

¹ Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı AD. E-posta: asiyeud@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-3204-7562

KAYNAKLAR

1. Powers, D. A. ve Xie, Y.(2000). Statistical Methods for Categorical Data Analysis. ABD: Academic Press
2. Uğurman, F. ve Berktaş, M. B. (2003). Tıpta Tanı Tesleri ve Risk Değerlendirmelerinde Kullanılan Temel Kavramlar. Atatürk Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dergisi, 4: 235-240
3. Çelik, Ş. (2006). *Normal dağılım ve normal dağılımla ilgili çıkarımlar* (Master's thesis, Fen Bilimleri Enstitüsü).
4. Biyoistatistik, Kadir Sümbüloğlu, Vildan Sümbüloğlu, 12. Basım, 2012, Hatipoğlu yayın evi, Ankara.
5. Hayran, M. (2011). *Sağlık araştırmaları için temel istatistik*. Omega Araştırma.
6. Doğan, İ., & Doğan, N. (2014). Adım adım çözümlü parametrik olmayan istatistiksel yöntemler. *Detay Yayıncılık, Ankara*, 93-95.
7. Başar, A. (2007). *Uygulamalı istatistik: kısa teorik bilgiler ve çözülmüş problemler*. Aktif Yayınevi.